

פרשת כי תבוא

כוח הראשית וכוח השמחה - הכנה לראש השנה

עיקר פרשת השבוע הוא אמנם עניין הברכות והקללות, אבל היא פותחת במצות ביכורים. מצווה יקרה אשר בפנימיותה הכנה רוחנית לקראת ראש השנה הקרב ובא.

הקדמה

שני עניינים עומדים במרכז הפרשה. הראשון, מצות ביכורים והשני, פרשת הברכות והקללות. כבר מתחילת ספר דברים ניתן למצוא רמזים חטופים המכינים ומלווים אותנו אל עבר היום הגורלי - ראש השנה, יום הדין. היום בו ברגעים אחדים, במשך שתי יממות, נקבעת המציאות לשנה שלמה. בפרשה הזאת, הרמזים הופכים להיות ממש הוראת דרך, חשבון נפש והתבוננות לקראת היום הגדול. פעמים רבות חוזר ואומר הרב שיינברגר שליט"א שאם אדם היה מסתכל אפילו במבט כללי על כל הגזירות והדברים הקשים שקרו בשנה החולפת, היה מכין את עצמו הרבה יותר לקראת ראש השנה והיה משתדל ומתמקד אלפי מונים בראש השנה עצמו. ננסה להיכנס אל פנימיות הפרשה ולהבין כיצד ובאיזה ראש אפשר להגיע הפעם לראש השנה.

קורות הפרשה

משה רבנו ממשיך להדריך את העם איך לנהוג עם כניסתם לארץ ישראל. מצות ביכורים היא חלק חשוב בקשר של עם ישראל עם ארץ ישראל ועם הבורא, בשורשה כמובן הציווי, העצה, ההדרכה - "וּשְׂמַחְתָּ בְּכָל-הַטּוֹב, אֲשֶׁר נָתַן-לְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ". לאחר מצות הביכורים, אנו מצווים על מצות מעשר השנה השלישית. בפרשה גם כתובה האמרה הדדית, אנו מבדילים את השם מכל האלוהים, והוא מבדיל אותנו לעם, חיזוק הקשר והברית בין עם ישראל והבורא. בהמשך, כתוב הציווי על הקמת אבנים גדולות, אותן צריך לשוד בשיד ולהקים מזבח להשם עם הכניסה לארץ, מיד בעוברם את הירדן. מצוה לכתוב על האבנים את כל דברי התורה כעדות.

אז מגיעה הפרשה אל ענין הברכות והקללות. השבטים - שמעון, לוי, יהודה, יששכר, יוסף ובנימין יעמדו על הר גריזים הוא הר הברכה, והשבטים - ראובן, גד, אשר, זבולון, דן ונפתלי יעמדו על הר עיבל הוא הר הקללה. הלוויים יעמדו באמצע ויאמרו בקול רם את רשימת 'ארור האיש' וכאן גם מגיעה ההבטחה, "וְהָיָה, אִם-שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ, לְשִׁמְרַת לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-מִצְוֹתָיו, אֲשֶׁר אֶנְכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם...". וכתוצאה מכך, רשימת הברכות שנזכה להן. מיד אחר כך האזהרה, "וְהָיָה, אִם-לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ, לְשִׁמְרַת לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-מִצְוֹתָיו וְחֻקֵּיהֶם, אֲשֶׁר אֶנְכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם--וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל-הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה, וְהִשְׁיֹגַדְךָ...". ורשימת כל הקללות. כשאפשר שהסיכום של כולן הוא, "תַּחַת, אֲשֶׁר לֹא-עֲבַדְתָּ אֶת-ה' אֱלֹהֶיךָ, בְּשִׂמְחָה, וּבְטוֹב לֵב--מְרֵב, כָּל".

מכל העניינים הגדולים הללו, נתמקד במצות הביכורים, מה היא מלמדת אותנו על הזמן שאנו נמצאים בו ועל הדרך הרוחנית בה אנו מחויבים ללכת.

מצות הביכורים עצמה

"וּלְקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית כָּל-פְּרִי הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר תֵּבִיא מֵאֶרְצְךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ--וּשְׂמַחְתָּ בְּטוֹב; וְהִלַּכְתָּ, אֶל-הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ, לְשַׂכֵּן שְׁמוֹ שָׁם וְגו'".

ראשית, נתבונן בפשט המצוה. חשוב שנבין מה בדיוק היה כרוך במצוה זו, כיצד היו מקיימים אותה, כמה הכנה ואיזה פאר והדר! מהשלב בו אדם היה רואה תאנה שביכרה, היה קושר עליה גמי (סוג של סרט אדום), והיה אומר 'זה ביכורים', המסע הגדול מכל קצוות הארץ לבית המקדש בירושלים, ועד השלב שהאדם היה עומד מול הכהן בבית המקדש ומוסר את הביכורים. מעמד קדוש אשר מחמת אורך הגלות כמעט ונשכח מזיכרוננו לחלוטין.

תאור הבאת הביכורים

פרשת כי תבוא

הרמב"ם תאר את הבאת הביכורים כך: "מתכנסין אנשי מעמד שבעיירות עימהם כדי שלא יעלו יחידים, שנאמר, "ברב עם הדרת מלך" (משלי י"ד). והיו לנים ברחוב. ובשחר אומר הממונה קומו ונעלה ציון אל ה' אלוקינו, והשור של השלמים היה הולך לפנייהם וקרניו מצופות זהב ועטרה של זית בראשו, והחליל מכה לפנייהם עד שמגיעים קרוב לירושלים. שם שלחו לפנייהם שלוחים להודיע לאנשי ירושלים והיו יוצאים לקראתם, אם באו אנשים הרבה יוצאים לקראתם רבים ואם מעט, מעט. וכשנכנסו לירושלים היו עומדים כולם בפניהם ושואלים בשלומם. הכל היה מלווה בשיר והלל עד הגעתם לבית המקדש".

הכנה לראש השנה

ממצות הביכורים אפשר ללמוד כמה חשובה ההכנה לראש השנה. ישנו סיפור מזמן שבית המקדש היה קיים, היה זקן אחד, תלמיד חכם, שישב ועסק בתורה כל היום. הוא גר ביריחו והיה לו חבל על זמן ביטול תורה אז הוא שלח את בנו שיעלו במקומו לירושלים. ככה תמיד היה נוהג. במשך כל השנים, הילדים שלו תמיד חזרו וסיפרו לו איזה השראה יש בבית המקדש, עד שיום אחד התעורר בו רצון גדול לעלות גם הוא לירושלים. בפעם הבאה הוא השאיר את הבנים ללמוד תורה והלך לבדו.

הוא לא הכיר את הדרך מיריחו לירושלים, אז הוא התחיל לשאול אנשים. אמרו לו, מה? אתה כזה זקן ולא יודע את הדרך לירושלים? נתנו לו מכות. כך היה בכל פעם ששאל. בסוף הוא החליט פשוט ללכת אחרי האנשים עם הבהמות. כשכבר הגיע לירושלים, שאל איפה בית המקדש, אותו סיפור, הוא קיבל מכות. כשכבר בא לבית המקדש, ניגש לכהן ושאל אותו איפה בית המקדש? אמר לו הכהן, שוטה שכמוך אתה כבר נמצא בבית המקדש ואתה לא מרגיש את הקדושה פה?

הפרשה אומרת לנו, "וְהָיָה, כִּי-תָבֹא אֶל-הָאָרֶץ", תעשה ביכורים, תכין את הפרי, תכין את הטנא, תעשה את ההכנות והמסע, ואז כשתבוא אל הכהן אתה תרגיש את המעמד, תרגיש את הקדושה. ככה זה גם מי שעושה את ההכנה לראש השנה. יהודי לפני ראש השנה עושה חשבון נפש, מכין את עצמו לרגע הגדול, לעמוד בפני בורא עולם. אם הוא לא מכין את עצמו אז איך יבין וירגיש את גודל המעמד, בשבילו זאת תהיה עוד תפילה, סעודה חגיגית ולא יותר. אנו חייבים להתעורר ולהרגיש את הקדושה של הימים הקרבים, כי כשרגע האמת מגיע הוא חולף כהרף עין!

החלק שלנו

כל אחד בודאי שואל את עצמו עכשיו, מה עשיתי בכל השנה? הזמן עף מראש השנה לראש השנה. אומר הרב שיינברגר שליט"א, יתכן שנראה לנו שלא עשינו כלום, היו הרבה תוכניות וכלום לא נישלם. לעומת זאת הקב"ה אומר, אתה עשית הרבה, אמרתי תניח תפילין והנחת, אמרתי לך להתפלל, התפללת, ציצית עשית, צדקה עשית, טובה, כיבדת זקן ואב ואם ואת האישה. אתה תבוא למעמד הזה ותגיד לי את מה שכתוב בפרשה, ריבוננו של עולם, "עֲשִׂיתִי, כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתֵנִי". כך נאמר לקב"ה, עשינו את שלנו ואתה תעשה את שלך, "הַשְׁקִיפָה מִמַּעַן קִדְשְׁךָ מִן-הַשָּׁמַיִם, וּבִרְךָ אֶת-עַמְּךָ אֶת-יִשְׂרָאֵל". אתה ביקשת שנעשה, עשינו - בפשטות, בתמימות, בלי תחכומים גדולים וכוונות ארוכות. עכשיו אתה תעשה כמו שאתה יודע לעשות, תברך אותנו כמו שאתה יודע לעשות. זו תמצית הדיאלוג של מצות המעשר הכתובה בפרשה וזו תמצית הדיאלוג שלנו עם הקב"ה בכל יום ראש השנה מחדש.

הכנה לראש השנה

מראש חודש אלול אנו מתחילים להתכונן לראש השנה, לעורר את הלב, להיכנס עם לב טהור לראש השנה כדי לתקן את כל מה שצריך לתקן. פרשת 'כי תבוא' נקראת פרשת תוכחה, על שום הקללות שבה, ואנו קוראים אותה בכל שנה לפני ראש השנה. התוכחה באה לעורר את האדם כי צריך התעוררות גדולה לקראת ראש השנה. זה זמן טוב שאדם יבדוק מה יש לו ומה אין לו, מה צריך עוד ועל מה יש להודות. בעבודה הזאת ישנם שני מצבים והיא צריכה להעשות בבחינת 'רצו ושוב'. המצב האחד הוא תחושת החיסרון, מצב שצריך להתחזק באמונה ולעבוד קשה כדי להשלים את החסרונות. זה בזמן שהאדם לא

פרשת כי תבוא

רואה פירות, אז הוא צריך לעבוד ולחרוש, ולהצמיח באמונה. המצב השני הוא הכרת הטוב, מצב של הודיה והלל על כל מה שיש, כל המתנות שקיבלנו ואנו מקבלים מבורא עולם. זה בזמן שהאדם רואה את השפע. אז הוא צריך להביא ביכורים ולהלל ולהודות לשם.

ישנה נטיה לאדם שכאשר הוא עושה חשבון נפש ורואה רק את החסרונות, הוא עלול ליפול לייאוש. לכן הפרשה מזכירה לנו את שני העניינים, כשיש חסרונות ואין פירות צריך גם לזכור לראות את חצי הכוס המלאה, להודות ולהלל על כל מה שכן יש. כך גם ההכנה לראש השנה צריכה להתנהל בדרך מאוזנת.

כח הראשית וכח השמחה

מסביר הרב שיינברגר שליט"א, העניין בביכורים זה הכח של הראשית. כתוב, "מְרֵאשִׁית כָּל-פְּרֵי הָאֲדָמָה". הכל נמשך אחרי הראשית. כל התוצרת תלויה בראשית. כך גם בראש השנה, הכל הולך אחר הראש. כפי שאדם מתנהג בראש השנה כך תראה השנה כולה. כתוב שכל התפילות שהאדם התפלל כל השנה בלי כוונה, אם האדם מתפלל עם כוונה בראש השנה זה מעלה את כל התפילות. בראשית יש את התיקון של הכל. ראש השנה מתקן את הכל ולכן צריך לעשות את זה בשמחה. רואים בפרשה ששמחה זה המפתח של הכל. כאמור, כתוב בקללות, "תַּחַת, אֲשֶׁר לֹא-עֲבַדְתָּ אֶת-ה' אֱלֹהֶיךָ, בְּשִׂמְחָה, וּבְטוֹב לֵבָב--מֵרֵב, כָּל". אדם יכול לתקן את הכל על ידי שמחה. אם אתה שמח אז זה מראה שאתה באמת עובד את השם. "פְּקוּדֵי ה' יִשְׁרִים, מְשִׁמְחֵי-לֵב" (תהילים י"ט ט'). חלק מההכנה שלנו לראש השנה זה לראות כמה באמת אנחנו שמחים על מה שיש לנו. זהו מדד שהפרשה נותנת לנו כדי לבדוק את מצב התודעה שלנו ורמת החיבור שיש לנו עם בורא עולם ותורתו.

מזונותיו של האדם

ידוע שכל מזונותיו של אדם נקצבים לו בראש השנה - בניס, חיים ומזונות נקבעים ברגע הגדול הזה, או למעשה בין ראש השנה לסוכות. הרב שיינברגר שליט"א מסביר, בן אדם צריך להתפלל על מזונותיו במשך כל השנה אבל הוא צריך לדעת שהמזון שלו קצוב, אין לו בעיה של מזון. נתנו לו קצבה של מזון בראש השנה וזאת קצבה מהקב"ה. אין מה לדאוג על פרנסה כל השנה כי זה כבר נקצב. אנו אומרים בברכת המזון "ומכין מזון לכל בריותיו אשר ברא", המזון כבר מוכן מראש השנה.

אבל אם אדם דואג בכל רגע במשך השנה, מה יהיה עם הפרנסה... מה יהיה עם המזונות... אז כתוב בפרשה תוכחה קשה, "וְהָיוּ תַּיִב, תְּלָאִים לְךָ מִגֵּד; וּפְחַדְתָּ לַיְלָה וַיּוֹמֶם, וְלֹא תִאֲמִין בְּתַיִבְךָ". אתה מפחד לילה ויום מה יהיה עם המזון והפחד הזה הוא אחד מהדברים שמולידים פורענות ר"ל. על הדאגה באה הפורענות, זהו חוסר אמונה שמוליד פורענות ח"ו. כמו שאומר איוב, "וְאֲשֶׁר יִגְרָתִי, יָבֵא לִי" (איוב ג' כ"ה). ככל שאדם עובד, זורע ומשקה את השדה שלו עם יותר בטחון ואמונה, כך תהיה יותר ברכה בפירות שהוא מוציא והכל קצוב מראש.

מעבר לכל זה, ההמלצה החשובה ביותר היא, שאם רוצים שהתפילות יתקבלו צריך דווקא להסתלק מעניינים גשמיים, לא להתפלל על צרכי היחיד, אלא על השכינה הקדושה והמלכת הקב"ה על כל העולם. כך ממילא גם יתמלאו הצרכים הגשמיים.

זהירות גאווה

סכנה גדולה אורבת לנו עם הביאה לארץ. כתוב, "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֹט" (דברים ל"ב ט"ו). מצות הביכורים באה גם כדי לעורר את האמונה ולמנוע את הגאות הזאת, להכניע את רוממות הלב. אומר הרב שיינברגר שליט"א, הרי כשאנחנו רואים את כל התוצרת של עמלנו, אנו אומרים, בודאי עבדנו, הזענו, השקענו, זו החכמה והתחכום שלי. אדם עוד יעשה על עצמו כתבה בעיתון. אבל התורה אומרת, לא! אתה חייב להחדיר את האמונה. אם אתה רוצה תמיד מזון, ברכה והצלחה, אל תסתכל בזה שאתה הצלחת! יש רק הצלחה של בורא עולם. צריך לזכור את זה כל הזמן.

פרשת כי תבוא

הכרה בריבונות

לאחר הציווי על מצות הביכורים והמעשר, כתוב בפרשה את הדברים שאדם אומר בפני הקב"ה, "השקיפה ממעון קדשך מן השמים, וברך את-עמך את-ישראל, ואת האדמה, אשר נתת לנו--כאשר נשבעת לאבותינו, ארץ זבת חלב ודבש". בעזות כביכול, דורש האדם מהקב"ה, תברך! אלא, שאם אדם עשה את המצות הללו אז הוא קיים את מה שכתוב בספר ויקרא, "אם-בְּחַקְתִּי, תִּלְכוּ; וְאֶת-מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ, וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם. וְנִתְּתִי גִשְׁמֵיכֶם, בְּעֵתָם; וְנִתְּנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ, וְעַץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִי" (ויקרא כ"ו ג'), אז השם משקיף מן השמיים ומברך את כל הברכות.

רש"י מפרש "אם-בְּחַקְתִּי, תִּלְכוּ" - "שתהיו עמלים בתורה". אומר הרב שיינברגר שליט"א, יש כאן עניין מעבר ללימוד תורה. יש כאן משהו רחב יותר של תפיסת חיים, תפיסת עולם. אדם צריך לחיות בעולם הזה בהרגשה שהשם הוא הנותן לו כח לעשות חיל, ששום דבר לא בא מאתנו. הקב"ה מנהל את העולם הזה. גם אם הצלחת בכל הדברים שלך, ההרגשה הסופית שלך צריכה להיות שאתה לא עשית שום דבר. איפה שכתוב בתורה, "וְנִתְּנָה, אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הִנְתֵּן לְךָ כֹּחַ, לַעֲשׂוֹת חַיִּים" (דברים ח' י"ח), מתרגם אונקלוס, "יהב לך עצה למקני נכסין". נותן לאדם עצה טובה, מה לקנות, מה לעשות, במה להשקיע, מה להגיד, הכל זה בסיעתא דשמיא. צריך להתרגל להרגשה הפנימית הזאת בלב. לא רק המעשה, אלא אפילו המחשבה הטובה היא לא שלך.

האומללות הכי גדולה זה כשאדם סומך על עצמו בלבד. אם הוא מצליח אז הוא מתגאה ופוחד ישר שיאבד את ההצלחה. אנו רואים כמה האנשים 'המצליחים' בחברה שלנו, סובלים מחרדות קשות. כמו כן, אם האדם הזה נכשל, אז הוא מאשים את עצמו ושוקע בדכדוך. בכל מקרה לא טוב לו. הברכה האמיתית היא לא בכך שיהיה לנו יותר כסף, הברכה היא בתחושה ובמילוי בפנים.

אומר הרב שיינברגר שליט"א, תראו במדינה שלנו, כמה אנשים חכמים ומוכשרים, אבל כל זה לא מחובר לתורה, אז יש המון באלאגן, אנדרלמוסיה. אין ברכה, הכל נעשה דבר יבש שהאדם בסופו של דבר מואס בו. אבל כשזה מחובר לקב"ה ולתורה, לתכלית רוחנית, אז הכל מתמלא אור ושפע. הדבר שנראה שהכי פחות יצלח, מצליח. כמו זוגיות בין גבר ואישה, כה מנוגדים, אבל אם זכו שכינה ביניהם. אם הם מחוברים למקור השפע אז יש ברכה.

זה נקרא 'עמלות בתורה'. כשאדם מקשר את עצמו ואת כל חייו לתכלית רוחנית. אז השם נותן את העצה הנכונה ברגע הנכון. לכן גם כשמביאים ביכורים אומרים לשם, זה אתה עשית הכל! הפירות שלך! הארץ שלך! אתה הוצאת אותי ממצרים! אתה הבאת אותי לפה! אתה נותן לי כח לעשות הכל מראשית ועד אחרית! ביכורים זה הראשית ומעשר זה האחרית. כל המציאות שלנו מראשית ועד אחרית זה רק בורא עולם וכל העניין בראש השנה זה להמליך את הקב"ה על כל פרט ופרט בחיינו ועל המציאות כולה.

מידת התאוה

חז"ל אומרים שעיקר החטא של אדם הראשון היה שמיהר להזדווג קודם שבת. שאם היה ממתין ליום השבת, לא היה מקום לסיטרא אחרא להיאחז בו. כתוצאה מאותו החטא הוטלה בו זוהמת הנחש. אומר ה'מאור ושמשי', "מטרת העבודה הרוחנית היא להדיח מקרבנו את אותה הטומאה שגורמת לנו לחמוד ולהתאוות להבלי העולם, ולסלק את התאוות הגשמיות מתוכנו. להגביר שכלו על נפשו המתאוה, ולקדש את עצמו במותר לו לבל יהיה להוט אחר התאוה. וכל דבר אשר הוא רוצה, אפילו דבר המותר, ראוי שירחיקנו, כדי לשבר תאוותו. והנה מצות ביכורים, מצוה מפי הגבורה, שימשול ברוחו, ויכניע יצרו לשמור דווקא את הפרי הראשון של העונה, אחרי שלא היה לו כבר ימים רבים ומצד חומריותו ונפשו הבהמית הוא מתאוה אליו מאוד. ויכרוך על אותו פרי ראשון את הגמי וע"י כך יחסום בעד תאוותו, ויסגור בעדה ויזכור כי בשר הוא, ותפקידו לזכר חומריותו".

אם בן אדם לא עומד בפיתוי ושובע 'ברב כל', אז התוצרת היא נפילה לגשמיות עבה, ואז גם אי אפשר לעבוד את השם בשמחה. כפי שכתוב, "תחת, אשר לא-עבדת את-ה' אֱלֹהֶיךָ, בְּשִׂמְחָה, וּבְטוֹב לֵב--מְרֹב, כָּל". כאשר התוצאה של זה כאמור היא כל הקללות שמופיעות בפרשה. כך שמי שמסלק את הברכה

פרשת כי תבוא

מהחיים שלנו זה אנחנו, ע"י מעשים מקולקלים ששוברים את הכלים. בעוד הקבלה מלמדת אותנו ש"אין אור בלי כלי", לא יכול להיות אור, לא יכולה להיות ברכה, אם אנו לא מכינים את הכלי הראוי.

החלק העדיף

לסיום, כדאי להתבונן קצת במילה ביכורים. בפרשה הקודמת כשדובר על אישה שנואה ואישה אהובה, כתוב, "לא יוכל, לְבַכֵּר אֶת-בֶּן-הָאֵהוּבָה, עַל-פְּנֵי בֶן-הַשְּׂנוּאָה, הַבְּכֹר" (דברים כ"א ט"ז). משמע, שלא יעדיף את בן האהובה על פני בן השנואה הבכור. הביכורים זה החלק העדיף, החלק הטוב. כדי לחדור אל המשמעות הפנימית של הביכורים, צריך לחזור לשורש. בספר בראשית, מסופר על הקורבנות שהקריבו קין והבל. כתוב, "וַיְהִי, מִקֶּץ יָמַי; וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרֵי הָאֲדָמָה, מִנְחָה--לֵה'. וְהֶבֶל הֵבִיא גַם-הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוּ, וּמִתְלִבָּהּ; וַיִּשַׁע ה', אֶל-הֶבֶל וְאֶל-מִנְחָתוֹ" (בראשית ד' ג'). השם העדיף את מנחתו של הבל מפני שהוא הביא את ראשית צאנו, את החלק המועדף והמובחר של צאנו. לעומת זאת, קין הביא מה שהיה בידו מפרי האדמה. אמרו חז"ל שקין הביא מן הפסולת (ב"ר כ"ב ה'). יש כאן לימוד עצום עבורנו.

קין והבל אלה שתי תנועות בנפשנו. קין הוא אותו חלק שלא רוצה להתמסר לעבודת הבורא. הוא מביא אליה את המינימום שבמינימום. לעומת החלק של הבל שמביא את הדברים החביבים ביותר, מוכן למסור את היקר לו ביותר. השאלה היא, איך אנו עושים את העבודה, עם איזה חלק אנו עובדים ומה אנחנו מוכנים להקריב?

אמרו חז"ל, 'דרחמנא ליבא בעי', הקב"ה רוצה את כל הלב. אי אפשר לעשות את העבודה באמת, בלי להיות מוכנים למסור את הכל. כן, זה קשה. אבל, איזו מנחה אנו רוצים להקריב, רק את מה שנח לנו? כשאת התאוות הישנות אנו עדין שומרים לעצמנו? מצות ביכורים מעוררת אותנו למסור דוקא את החלק העדיף, הבכור, את החלק שהאדם לא רוצה להיפרד ממנו כלל. על ידי כך יכולים להיפתח שערי ברכה.

ברכה ובכורה

המילה ביכורים מחוברת גם לשורש של בכורה וגם לשורש של ברכה. כל המאבק בין קין והבל, בין עשו ויעקב, נסב על הבכורה והברכה. מי שמצליח לשלוט בבכורה, זוכה גם לברכה. למדנו שהפרשה מכינה אותנו לראש השנה, איך נגיע לרגע המשפט, לרגע ההמלכה של הקב"ה על כל הבריאה. מה נביא איתנו, את החלק העדיף, או את החלק הפחות? אם איזה ביכורים נעמוד מולו? זה הזמן לברר, כל אחד עם עצמו, איזה ביכורים הוא הביא עימו מהשנה החולפת, איזה תפילות הוא ישא ביום ראש השנה. האם אני אעמוד שם ואמשיך לבקש את אותם הדברים הפחותים, את הצרכים הגשמיים שלי, או שאדבר כבכור אחראי ואבקש בקשות על כלל ישראל, על השכינה הקדושה, על העולם כולו, על הגאולה השלמה ושובו של השם לצייון?

מי ייתן ונזכה לבא בכורות ולהביא ביכורים נאים ובכך להסיר מעלינו את כל הקללה ולזכות לברכה המובטחת לנו.

'תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה'.

מוקדש לרפואת ים בת לי, רוני בת עפרה, איילין שילה בת מרגרט בתוך כלל חולי עמו ישראל

מוקדש לעילוי נשמת הרב אברהם בן יהודה צבי זצ"ל, גילה בת רחל ז"ל, שמחה בת עזיזה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה

מודעות' - מרכז רוחני לקבלה וחסידות

רח' אחווה, 24 נווה צדק תל-אביב

03-5100587

פרשת כי תבוא